

Vzdělávací program oboru DĚTSKÁ A DOROSTOVÁ PSYCHIATRIE — vlastní specializovaný výcvik

1	Cíl specializačního vzdělávání.....	17
2	Minimální požadavky na specializační vzdělávání.....	18
2.1	Základní psychiatrický kmen – v délce minimálně 30 měsíců.....	18
2.2	Základní pediatrický kmen – v délce minimálně 30 měsíců	18
2.3	Vlastní specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců	18
2.4	Teoretická část vzdělávacího programu	20
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností ověřovaných na konci vlastního specializovaného výcviku	21
4	Všeobecné požadavky.....	26
5	Potvrzení hodnocení o průběhu specializačního vzdělávání	26
6	Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost	27
7	Charakteristika akreditovaného zařízení	27
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.....	29

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru dětská a dorostová psychiatrie je získání specializované způsobilosti osvojením potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti prevence, diagnostiky, terapie a rehabilitace, umožňující samostatnou činnost v oboru.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru dětská a dorostová psychiatrie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia na lékařské fakultě, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Specializační vzdělávání může v souladu s §5 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Jde-li o osobu na rodičovské dovolené nebo osobu pečující o dítě do zahájení povinné školní docházky, rozsah pracovní doby nesmí být nižší než jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Specializační vzdělávání probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Postup do vlastního specializovaného výcviku je podmíněn splněním všech požadavků stanovených pro získání teoretických znalostí a praktických dovedností stanovených v rámci vzdělávání v základním psychiatrickém nebo pediatrickém kmeni. Vlastní specializovaný výcvik probíhá na pracovištích akreditovaných pro specializační vzdělávání v oboru dětská a dorostová psychiatrie a dalších oborů.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru dětská a dorostová psychiatrie je zařazení do oboru, absolvování základního psychiatrického nebo pediatrického kmene (30 měsíců), vlastního specializovaného výcviku (24 měsíců) a úspěšné složení zkoušky o ukončení vzdělávání v základním kmeni a atestační zkoušky. Celková doba specializačního vzdělávání jsou 4.5 roku, z toho:

**2.1 Základní psychiatrický kmen – v délce minimálně 30 měsíců
nebo**

**2.2 Základní pediatrický kmen – v délce minimálně 30 měsíců
a**

2.3 Vlastní specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců

Obsah, rozsah a členění vzdělávání v základních kmenech, požadavky na technické a věcné vybavení, personální zabezpečení pracoviště, které jsou podmínkou pro získání akreditace k zajištění specializačního vzdělávání v základním kmeni a požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, které je nezbytné absolvovat před přihlášením ke

zkoušce po ukončení vzdělávání v základním kmeni, stanoví vyhláška o vzdělávání v základních kmenech lékařů.

Pro lékaře, kteří absolvovali základní pediatrický kmen nebo lékaři se specializací v oboru pediatrie I. nebo II. stupně dle vyhlášky č. 77/1981 Sb. nebo lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru dětské lékařství dle zákona č. 95/2004 Sb.

Část I.

2.3 Vlastní specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců

a) Povinná odborná praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie

Akreditované zařízení	Počet měsíců
dětská a dorostová psychiatrie – poskytovatel zdravotních služeb s akreditací I. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětská a dorostová psychiatrie</i>	4

b) povinná odborná praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie

Akreditované zařízení	Počet měsíců
dětská a dorostová psychiatrie – poskytovatel zdravotních služeb poskytující lůžkovou zdravotní péči s akreditací II. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětská a dorostová psychiatrie</i>	16 včetně účasti na vzdělávacích aktivitách uvedených v bodu 2.4
psychiatrie – poskytovatel zdravotních služeb s akreditací I. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie</i>	4
<i>z toho</i> odborná stáž se zaměřením na dětskou a dorostovou psychiatrii na fakultním akreditovaném pracovišti, kde zároveň probíhá i výuka daného oboru na lékařské fakultě	5 dní 2x ročně (celkem 30dní za 3 roky)

nebo

Pro lékaře, kteří absolvovali základní psychiatrický kmen nebo lékaři se specializací v oboru psychiatrie I. nebo II. stupně dle vyhlášky č. 77/1981 Sb. nebo lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie dle zákona č. 95/2004 Sb.

c) povinná odborná praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie

Akreditované zařízení	Počet měsíců
dětská a dorostová psychiatrie – poskytovatel zdravotních služeb s akreditací I. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím</i>	8

<i>programem dětská a dorostová psychiatrie</i>		
dětská a dorostová psychiatrie – poskytovatel zdravotních služeb s akreditací II. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětská a dorostová psychiatrie</i>		16
<i>z toho</i>	odborná stáž se zaměřením na dětskou a dorostovou psychiatrii na fakultním akreditovaném pracovišti, kde zároveň probíhá i výuka daného oboru na lékařské fakultě	5 dní 2x ročně (celkem 30dní za 3 roky)

d) doporučená odborná doplňková praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie

Akreditované zařízení	Počet měsíců
pediatrie – lůžkové oddělení	2

Část II.

2.4 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy, semináře	Počet hodin
kurz Psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností a supervizí	120
kurz Dětská a dorostová psychiatrie	40
kurz Forenzní a posudková problematika v dětské a dorostové psychiatrii	8

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do specializovaného výcviku bez absolvování níže uvedených kurzů,

b2) kurzy Lékařská první pomoc, Radiační ochrana, Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace, Elektrokonvulzivní terapie, Psychofarmakologie Základy psychiatrie a Základy pediatrie pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let, a

b3) kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let.

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc <i>povinné pro lékaře zařazené v základním psychiatrickém i pediatrickém kmeni</i>	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace <i>povinné pro lékaře zařazené v základním psychiatrickém i pediatrickém kmeni</i>	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí <i>povinné pro lékaře zařazené v základním pediatrickém kmeni</i>	4
kurz Radiační ochrana	4

<i>povinné pro lékaře zařazené v základním pediatrickém kmeni</i>	
kurz Elektrokonvulzivní terapie <i>povinné pro lékaře zařazené v základním psychiatrickém kmeni</i>	4
kurz Psychofarmakologie <i>povinné pro lékaře zařazené v základním psychiatrickém kmeni</i>	22
kurz Základy psychiatrie <i>povinné pro lékaře zařazené v základním psychiatrickém kmeni</i>	22
kurz Základy pediatrie <i>povinné pro lékaře zařazené v základním pediatrickém kmeni</i>	40

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Délka trvání
vzdělávací akce PS ČLS JEP nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo ČLK nebo lékařskými fakultami (dále jen „LF“) a dalšími institucemi pověřenými vzděláváním, včetně účasti na sympóziích, konferencích, sjezdech atd.	min. 20 hodin ročně

Pokud školenec absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci základního psychiatrického nebo základního pediatrického kmene, neabsolvuje je v rámci specializovaného výcviku.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností ověřovaných na konci vlastního specializovaného výcviku

Teoretické znalosti

Znalosti z oboru psychiatrie

Získat praktické zkušenosti v psychofarmakoterapii (včetně terapie elektrokonvulzivní) a v základních psychoterapeutických, krizových a psychosociálních intervencích včetně psychiatrické rehabilitace a resocializace.

Požadované teoretické znalosti potřebné k účasti na diagnostice, terapii, rehabilitaci a resocializaci dospělých psychiatrických pacientů. Školenec by se měl orientovat v diagnóze a léčení základních diagnostických kategorií dle aktuálně platné mezinárodní klasifikace nemocí (demence, organické poruchy – včetně neuropsychiatrických poruch, poruchy vyvolané účinkem psychoaktivních látek, psychotické poruchy včetně schizofrenie, afektivní poruchy, poruchy přizpůsobení, úzkostné, fobické a obsedantně kompulzivní poruchy, poruchy somatoformní a disociativní poruchy, poruchy příjmu potravy, poruchy spánku a sexuální dysfunkce, poruchy osobnosti, mentální retardace). Měl by porozumět základním biologickým a psychologickým paradigmatům v oboru neurofyzologie, neurogenetiky

a psychologie. Měl by mít přehled o současných biologických, psychoterapeutických a sociálních směrech v psychiatrii, v teoretických aspektech psychofarmakologie.

Požadované praktické dovednosti – školenec by se měl orientovat v psychofarmakoterapii (včetně elektrokonvulzivní terapie), v základních psychoterapeutických a psychosociálních intervencích, v praktických základech psychiatrické péče včetně rehabilitace a resocializace, v diagnostice neuropsychiatrického pomezí, zejména v epileptologii.

Znalosti z oboru dětská a dorostová psychiatrie

- Z hlediska historického:
 - vznik a rozvoj dětské a dorostové psychiatrie (obecně a v České republice),
 - klasifikace duševních poruch u dětí a adolescentů v historickém přehledu,
 - moderní klasifikační systémy (klasifikační systémy evropské a americké).
- Z hlediska vývojového:
 - základy vývojové psychologie (vývoj motorický, senzorický, emoční, kognitivní, morální a sociální, vývoj řeči, kresby, imaginace, hry, sebeřízení, vývoj psychosexuální),
 - znalosti normální a vývojové psychopatologie.
- Z hlediska etiologického a neurobiologického:
 - teoretické aspekty psychofarmakologie z hlediska dětské a dorostové psychiatrie,
 - základy genetiky v psychiatrii,
 - etiologie duševních poruch s analýzou důležitosti biologických, psychologických a sociálních faktorů s důrazem na dětský a dorostový věk,
 - funkce centrálního nervového systému z hlediska vývojového, neuropsychologického a psychofarmakologického.
- Z hlediska sociálně společenského:
 - teorie rodinné interakce, dysfunkční rodiny,
 - teorie krizové intervence,
 - šikana, národnostní a rasová nesnášenlivost,
 - otázky menšin, sekt,
 - rasismus, terorismus.
- Z hlediska forenzního:
 - legislativa týkající se oboru,

- specifická problematika rozvodu,
 - občansko právní spory, otcovství, svěření dítěte do péče, atd.,
 - adopce,
 - posuzování bolesti a ztížení společenského uplatnění,
 - trestně právní – delinkvence adolescentů, kriminální chování nezletilých,
 - soudně znalecká expertiza.
- Z hlediska právního:
 - zdravotní politika,
 - sociální zabezpečení a sociální potřeby (péče o duševně a tělesně postižené a mentálně retardované),
 - pojišťovny a pojišťovací systémy,
 - administrativa a management (řízení).
- Z hlediska specifických znalostí:
 - systematické znalosti psychických poruch v dětství a adolescenci z aspektu preventivního, epidemiologického, diagnostického, diferenciálně diagnostického, terapeutického, rehabilitačního, sociálního, pedagogického, posudkového a forenzního, včetně atypických průběhů, hraničních stavů a komorbidit duševních poruch,
 - schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy,
 - afektivní poruchy,
 - reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení, posttraumatická stresová porucha, disociativní poruchy, somatoformní poruchy,
 - poruchy příjmu potravy (včetně poruch v kojeneckém a předškolním věku, mentální anorexie, mentální bulimie a obezita),
 - psychosexuální poruchy a porucha pohlavní identity v dětství,
 - mentální retardace,
 - poruchy psychického vývoje (vývojové poruchy – řeči, specifické vývojové poruchy školních dovedností a motorické funkce, pervazivní vývojové poruchy),
 - hyperkinetické poruchy, poruchy chování,
 - separační, fobická a sociální úzkostná porucha, obsedantně kompulzivní porucha,
 - poruchy sociálních vztahů (mutismus, reaktivní porucha příchyllosti a desinhibovaná porucha v dětství),
 - tikové poruchy,
 - neorganické poruchy spánku, enuréza, enkopréza, balbutiés,
 - základy epileptologie z hlediska dětské a dorostové psychiatrie,

- orientace v problematice neuroinfekcí,
- specifické poruchy v dětství a adolescenci:
 - zneužívání psychoaktivních látek,
 - návykové a impulzivní poruchy,
 - poruchy vývoje osobnosti,
 - syndrom zanedbávaného, týraného a sexuálně zneužívaného dítěte,
 - syndrom AIDS,
 - těhotenství v adolescenci,
 - suicidium a suicidalita v dětství a adolescenci,
 - syndrom sebepoškozování.

Praktické dovednosti

- Diagnostické dovednosti:
 - získávání anamnézy,
 - odhad psychomotorického vývoje,
 - popis duševního stavu,
 - odhad schopností a sociálního fungování pacienta, rodiny,
 - odhad rizika suicidia,
 - užití škál a strukturovaného pohovoru,
 - prezentace klinického případu (včetně diferenciální diagnostiky, navržení vyšetřovacího a léčebného plánu, eventuálně sociálních intervencí a forenzních aspektů),
 - koordinace práce týmu dětské a dorostové psychiatrie.
- Schopnosti samostatného postupu:
 - diagnostika, diferenciální diagnostika, terapeutický, reedukační a rehabilitační plán, posudkové zhodnocení a návrh preventivních opatření, užívání vyšetřovacích metod ve vztahu k psychopatologickému obrazu a jeho změnám,
 - použití různých druhů psychiatrické péče,
 - problematika diferenciálně diagnostického a konsiliárního posouzení, zejména v dětském lékařství a dětské neurologii,
 - užívání, hodnocení a vedení dokumentace,
 - orientace ve zdravotně právní problematice.

Praktické dovednosti a zkušenosti

- Plánování a koordinace léčebných postupů farmakologických, somatických, sociálních, psychoterapeutických a pedagogických (jak v lůžkové, tak v ambulantní péči).
- Podávání informací, doporučení jak pacientům, tak rodinám, škole, atd.
- Spolupráce s veřejnými organizacemi a institucemi.
- Posudková činnost pro resort spravedlnosti, školství, práce a sociálních věcí (zvláštní školy, zvláštní učňovské školství, změněná pracovní schopnost, svědek u soudu, atd.).

Kontinuální studium, zpracovávání domácí i zahraniční literatury, vypracování referátu na odborné téma, vypracování přednášky v písemné formě pro laickou i odbornou veřejnost, eventuelní participace na publikační činnosti a při řešení výzkumného úkolu, atd.

Minimální počty výkonů¹

Výkony	Počet
Organické duševní poruchy, včetně symptomatických	3
Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek	10
Schizofrenie, schizotypní poruchy, poruchy s bludy	10
Afektivní poruchy	10
Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy	10
Behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory	10
Poruchy pohlavní identity v dětství	1
Mentální retardace	10
Specifické vývojové poruchy	5
Pervazivní vývojové poruchy	15
Hyperkinetické poruchy v dětství	15
Poruchy chování v dětství	20
Poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a adolescenci	15
Kasuistika supervidované psychoterapeutické intervence	3
Rozbor výsledků psychologického vyšetření s psychologem	10
Účast na rodinné terapii	4
Forenzní problematika v dětské a dorostové psychiatrii	3

¹ Jako výkon je pro potřeby vzdělávání ve vlastním specializovaném výcviku označováno komplexní nebo cílené vyšetření.

4 Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání:

- zná obsah, rozsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace v souladu se zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů,
- dle vyhlášky č. 297/2012 Sb., o náležitostech Listu o prohlídce zemřelého, způsobu jeho vyplňování a předávání místům určení, a o náležitostech hlášení ukončení těhotenství porodem mrtvého dítěte, o úmrtí dítěte a hlášení o úmrtí matky (vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého), ve znění pozdějších předpisů musí znát list o prohlídce zemřelého,
- má znalosti právních předpisů Evropské unie, platných právních předpisů, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- zná a řídí se základními etickými normami lékařského povolání,
- dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými, spolupracovníky a s osobou, kterou pacient určí ve smyslu §33 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.,
- má základní znalosti posudkového lékařství, revizní činnosti, lékařské etiky, organizace poskytování zdravotních služeb a ekonomiky zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu specializačního vzdělávání

Specializační vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem v rámci vlastního specializovaného výcviku

- pravidelné hodnocení školitelem a záznam o absolvované praxi a konkrétních činnostech na pracovišti v průkazu odbornosti,
- záznamy o průběžném hodnocení školitelem pravidelně v šestiměsíčních intervalech,
- závěrečné hodnocení školitelem na konci specializovaného výcviku v dětské a dorostové psychiatrii s ověřením znalostí a se záznamem do průkazu odbornosti.

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí,

- složení zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmeni,
 - podání přihlášky k atestační zkoušce. Správnost údajů uvedených v přihlášce potvrzuje školitel akreditovaného zařízení, v němž se uskutečňuje vzdělávací program a zaměstnavatel uchazeče,
 - předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech v průkazu odbornosti,
 - v průběhu přípravy školenec předloží písemnou závěrečnou práci (přehledová práce nebo zpracování původních dat nebo soubor kazuistik) v rozsahu minimálně 20 stran, včetně literatury,
 - potvrzení o absolvování kurzů a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).
- c) Vlastní závěrečná zkouška
- praktická část* – vyšetření pacienta, písemné zpracování včetně rozboru diagnostiky, diferenciální diagnostiky, vyšetřovacího postupu a navržené léčby,
- *teoretická část* – 3 odborné otázky, obhajoba písemné závěrečné práce.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru dětská a dorostová psychiatrie je oprávněn samostatně vykonávat činnost v oboru dětská a dorostová psychiatrie při poskytování zdravotních služeb v ambulantním nebo lůžkovém zdravotnickém zařízení.

Je oprávněn provádět konziliární činnost pro jiné obory a podílet se na vzdělávání specialistů v oboru dětská a dorostová psychiatrie.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Specializační vzdělávání zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení. Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb. a požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je plán atestační přípravy školence a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ) I. typu – ambulantní zařízení

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru dětská a dorostová psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie od získání specializované způsobilosti nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru dětská a dorostová psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti v oboru dětská a dorostová psychiatrie a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školenec v rámci specializovaného výcviku – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • AZ musí být schopno zajistit školení praktické vedení v diagnostice, diferenciální diagnostice, farmakoterapii a podpůrné psychoterapii, v konziliární, dispenzární a preventivní péči u všech psychiatrických onemocnění a poruch. • Specializované psychoterapeutické techniky jsou předmětem samostatných výcviků. • Ambulantní zařízení v oboru dětské a dorostové psychiatrie pracuje samostatně jako terénní zařízení nebo je součástí lůžkového zařízení.

7.2 Akreditované zařízení (AZ) II. typu – lůžkové zařízení

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru dětská a dorostová psychiatrie a min. 3 let praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie od získání specializované způsobilosti nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru dětská a dorostová psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti v oboru dětská a dorostová psychiatrie a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školenec v rámci specializovaného výcviku – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování akutní a následné lůžkové péče v celém rozsahu oboru dětské a dorostové psychiatrie s neselektovaným příjmem pacientů. • Minimální příjmy pacientů v rámci akutní péče ročně 120. • Oddělení organizované formou léčebné komunity. • Provádění psychoterapeutického léčebného režimu individuální a/nebo skupinovou formou. • Praktické vedení školence v diagnostice, diferenciální diagnostice, farmakoterapii, podpůrné psychoterapii a práci s rodinou.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci – charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza, terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku. Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem

sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.

- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.

Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana**Předmět**

Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.

Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.

Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modalita využívající neionizující záření. Informování pacientů.

Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.

Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana**Personální zabezpečení**

- Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie.
- Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí.
- Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Program kurzu Elektrokonvulzivní terapie**Předmět**

Historie a vývoj metody do současnosti, principy a mechanismus působení.

Indikace (včetně postavení ECT v rámci terapeutických doporučení), kontraindikace a nežádoucí účinky.

Stimulační parametry a postupu při aplikaci ECT.

Srovnání ECT s dalšími neurostimulačními metodami.

Praktický nácvik ECT procedury.

Celkem 4 hodiny

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Elektrokonvulzivní terapie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.6 Program kurzu Psychofarmakologie

Předmět
Obecný úvod do psychofarmakologie.
Antipsychotika.
Antidepresiva.
Thymoprofylaktika (stabilizátory nálady).
Kognitiva.
Anxiolytika a hypnotika.
Stimulancia a léky používané pro léčbu závislostí.
Léčby deprese.
Léčba psychóz.
Léčba bipolární poruchy.
Léčba úzkostných a somatoformních poruch.
Léčba poruch spánku.
Léčba demencí.
Léčba poruch příjmu potravy.
Léčba poruch osobnosti.
Léčba závislostí.
Léčba farmakorezistentních stavů.
Léčba neklidu a agresivity.
Léčba intoxikací a odvykacích stavů.
Léčba akutních stavů vzniklých v souvislosti s podáním psychofarmak (serotoninový syndrom, extrapyramidové syndromy, neuroleptický maligní syndrom).
Závěrečný kvíz k ověření znalostí.
Celkem 22 hodin

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Psychofarmakologie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a farmakologie a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost i v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.7 Program kurzu Základy psychiatrie

Předmět
<ul style="list-style-type: none"> • Základní zásady podpůrné psychoterapie. • Terapeutický vztah a jeho podpora. • Přenos a protipřenos. • Empatické naslouchání.
<ul style="list-style-type: none"> • Povzbuzování a posilování pacienta. • Nácvik relaxace. • Vedení psychoterapeutického rozhovoru. • Motivační rozhovor.
<ul style="list-style-type: none"> • Posilování adherence při farmakoterapii. • Krizová intervence. • Indikace podpůrné psychoterapie. • Podpůrná psychoterapie u poruch adaptace.
<ul style="list-style-type: none"> • Podpůrná psychoterapie u depresivních stavů. • Podpůrná psychoterapie u úzkostných stavů. • Podpůrná psychoterapie u somatoformních stavů a hypochondrie. • Podpůrná psychoterapie u psychotických stavů.
<ul style="list-style-type: none"> • Podpůrná psychoterapie u organických stavů. • Podpůrná psychoterapie v somatické medicíně. • Podpůrná psychoterapie při práci s párem a rodinou. • Podpůrná psychoterapie u psychosomatických poruch. • Podpůrná psychoterapie a další psychoterapeutické přístupy. • Kazuistický seminář a hodnocení kurzu.
Celkem 22 hodin

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy psychiatrie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí v oboru nejméně 5 let, a lektoři ev. absolventi akreditovaného psychoterapeutického výcviku pro zdravotnictví. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře se specializací v psychoterapii, ev. lektor v psychoterapeutickém výcviku akreditovaném pro zdravotnictví.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.8 Program kurzu Základy pediatrie

Předmět
Novinky v pediatrii.
Neonatologie.
Intenzivní péče v pediatrii.
Sociální pediatrie.
Paliativní medicína.
Praktické lékařství pro děti a dorost.
Prevence a léčba škodlivého užívání návykových látek v dospívání.
Základy klinické genetiky.
Celkem 40 hodin

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy pediatrie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru dětské lékařství nebo pediatrie nebo praktické lékařství pro děti a dorost nebo zvláštní odbornou způsobilostí v dalších pediatrických specializacích a intenzivní medicíně. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.9 Program kurzu Psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností a supervizí

Předmět	Minimální počet hodin
Základy kognitivně behaviorální terapie.	40
Psychoterapie ve zdravotnictví.	
KBT vyšetření, behaviorální, kognitivní funkční analýza.	

Formulace případu.	
Základní kognitivní a behaviorální strategie.	
Komplexní KBT strategie u jednotlivých diagnostických okruhů.	
Základy psychodynamické a existenciální psychoterapie.	40
Teorie psychodynamické psychoterapie a Gestalt terapie.	
Vývojové teorie a teorie vazby.	
Obranné mechanismy. Formulace případu.	
Existenciální psychoterapie. Existenciální krize.	
Indikace u jednotlivých diagnostických okruhů.	
Integrativní směry v psychoterapii, etika a supervize.	40
Význam a formy supervize.	
Kazuistiky jednotlivých diagnostických okruhů a psychoterapeutických přístupů.	
Specifika přístupu v dětském věku.	
Celkem	120

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností a supervizí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí nejméně 5 let v oboru, a lektoři absolventi akreditovaného psychoterapeutického výcviku pro zdravotnictví. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře se specializací v psychoterapii, ev. lektor v psychoterapeutickém výcviku akreditovaném pro zdravotnictví.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.10 Program kurzu Dětská a dorostová psychiatrie

Předmět	Minimální počet hodin
Nejzávažnější poruchy v dětské a dorostové psychiatrii.	8
Diferenciálně diagnostické problémy v dětské a dorostové psychiatrii.	8
Farmakoterapie v dětské a dorostové psychiatrii.	8
Supervizní problematika v psychoterapii v dětské a dorostové psychiatrii.	8
Nejčastější chyby v diagnostice, problematika škálování, hodnocení psychologického vyšetření.	8
Celkem	40

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Dětská a dorostová psychiatrie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři s nejvyšším dosaženým vzděláním v oboru dětská a dorostová psychiatrie nebo se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru a praxí nejméně 5 let v oboru. • Garantem je lékař se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru dětská a dorostová psychiatrie.
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.11 Program kurzu Forenzní a posudková problematika v dětské a dorostové psychiatrii

Předmět	Minimální počet hodin
Forenzní posudková činnost, základy soudní psychiatrie dětského a dorostového věku.	3
Komplexní posudková činnost v předškolním věku, v dětství a adolescenci, hodnocení svéprávnosti.	3
Spolupráce dětského a dorostového psychiatra s policií, soudy a sociální péčí.	2
Celkem	8

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Forenzní a posudková problematika v dětské a dorostové psychiatrii

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři s nejvyšším dosaženým vzděláním v oboru dětská a dorostová psychiatrie nebo se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru a se zaměřením na problematiku forenzní dětské a dorostové psychiatrie a praxí nejméně 5 let v oboru. • Garantem je lékař se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru dětská a dorostová psychiatrie a se znalostí problematiky posudkového hodnocení v dětské a dorostové psychiatrii.
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

